

EXPOSITIO VISIONUM SS. MARTYRUM
MARIANI ET JACOBI. (30 Aprilis.) *Horum
sanctorum Vitam ab auctore oculato teste
conscriptam Henschenius inter Acta sanctorum
ad diem 30 Aprilis vulgavit et illustravit
adnotationibus. Sacra eorum corpora in
Eugubina asservantur ecclesia, quae ipsorum
titulo est insignita; ipsorum autem martyrium
circa annum Christi 259 accidisse traditur.*

Jam vero, ut de istis visionibus istorum sanctorum aliqua succincte pertractemus, quis est, quem beatus Marianus judicem in tribunali viderat, nisi ille, qui in coelo praesidens, accepto a Patre judicio, de vivis et mortuis judicat? Sicut scriptum est: *Pater non judicat quemquam, sed omne judicium dedit Filio (Joan. V)*. Qui honesta et decora facie videbatur; quia hic est de quo dicitur: *Speciosus forma prae filiis hominum (Psal. XLIV)*. Hic itaque ad tormenta confessores praecipiebat ascendere, quia quantumlibet furibunda persecutorum dementia saeviat, quantumlibet ad patiendum pro Christo devotus fidelium animus inardescat, ad martyrii celsitudinem, nisi quem ille occulto suo judicio provexerit, non aspirat. Multis autem gradibus ad summitatem Catastae erat ascensus, quia multis virtutum gradibus ad perfectionis summam conscenditur: et sic demum ex divina gratia ad martyrii celsitudinem pervenitur.

Quod autem B. Marianum in altiorem Catastae locum martyr Cyprianus extulit, hoc intelligere debemus, quia speciali

dignitate martyrii eum Dominus inter martyres sublimavit. Sed quid est quod, praecipiente Domino, B. martyr in locum passionis ascendit, sed tunc passionis martyrium non accepit, nisi quod vir quisque perfectus, qui jam se in virtutum arce erexit, quia jam totis nisibus ad moriendum pro Christo mentis intentionem firmavit: huc tamen differtur, quatenus ejus desiderium amplius quotidie augeatur? Unde in hac visione recte dicitur: Exsurgens judex ad praetorium suum ibat, quem nos pariter sequebamur. A loco quippe tormenti ad praetorium suum judicem sequentibus martyribus ire est, ab effectu martyrii Dominum electos suos aliquanto suspendere, et eorum mentes per contemplationem ad supernum gaudium interim sublevare. Et notandum quod se quidem cum altero martyre sequi pariter dixit; judicem vero non simul cum eis ire, sed praecedere asserit; quia videlicet quicumque ad supernae mansionis requiem tendimus, quicumque pia conversione ad beatorum consortium festinamus, sanctorum vias, Deo nos praecedente, tenere possumus; Christi vero vestigia imitari quidem, sed ad plenum consequi omnimodo non valemus. Illi namque dicunt veraciter confitentes: *Si dicimus quia peccatum non habemus, nosmetipsos seducimus, et veritas in nobis non est (I Joan. I).* Christus vero dicit: *Venit princeps mundi hujus, et in me non habet quidquam (Joan. XIV).* Bene etiam qui martyrem comitem habet in itinere, judicem habet ducem, quoniam ille Propheta **508** est cui Propheta dicit: *Propter nomen tuum dux mihi eris et enutries me (Psal. XXX).*

Quod autem ait: *Iter nobis erat per pratum;* quid per pratum, quod *ager* dicitur, nisi mundus hic designatur? Recte ergo non mansisse in prato, sed iter habuisse per pratum dicitur, qui

Dominum sequebatur, quia nimirum quicumque ad illam desiderabilem civitatem Hierusalem coelestem pertinet, in hoc mundo non habitationem, sed iter habet. Sed quid est quod per pratum iter habuisse dicitur, et non fenum, sed excelsas arbores, et ordinate dispositas ibidem vidisse perhibetur? Quid denique per has arbores, nisi sancti et justii viri designantur, qui videlicet mentis sublimitate infima quaeque despiciunt, et in charitatis fraternae radice solidati, suum ordinem non confundunt?

Postremo vero quid est bibere phialam de aqua fontis, nisi gustare calicem passionis? Unde David ait: *Calicem salutaris accipiam, et nomen Domini invocabo* (**Psal. CXV**). Et notandum quam pulchra similitudine visio cum Propheta concordat. Ille quidem calicem accepit, et nomen Domini invocavit; iste martyr phialam bibit et Deo gratias egit. Fons autem ille unde phialam implevit, aquas perspicuas emanabat, et per Psalmistam dicitur: *Pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus* (**Ibid.**).

Hic vero inquiri potest quid sit quod Judex iste beatos martyres per totum iter ad fontem usque praecessit, et mox ab eorum visione disparuit: nunquid electos suos Dominus, quos per occultam gratiam ad martyrii coronam perducit, credendum est quod mox recedens inter ipsas eos tribulationum angustias deserat? Sed notandum quia tunc sanctos Dominus quasi quodammodo deserit, cum eos ab iniquis flagellari permittit. Unde Redemptor noster in cruce ad Patrem clamabat: *Deus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?* (**Matth. XXVII; Marc. XV.**) Cuncta igitur haec arcana mysteria, quae omnipotens Deus quotidie per electos suos occulta dispensatione tribuit, huic uni praecipue aperta

visione monstravit, ut quod in caeteris occulte agitur, hic etiam videre mereretur.

Jam vero quem Jacobus juvenem aspexit, quis nisi ipse est quem Marianus judicem vidit? Qui juvenis idcirco apparuit, quia Mediator Dei et hominum inter homines conversatus ad juvenilem quidem aetatem pervenit, et in senium non declinavit. Procerae autem staturae erat, quia exsultavit ut gigas ad currendam viam (**Psal. XVIII**). Caput vero super nubes extulerat, quia per majestatem, et a summo coelo egressio ejus, et occursum ejus usque ad summum ejus (**Ibid.**). Et quia, sicut Paulus ait: *Caput Christi est Deus* (**I Cor. XI**), Christus vero caput est corporis suis quod est Ecclesia. Et caput extulerat super nubes, quia per majestatem divinitatis, qua unum semper cum Patre est, cum ipsa assumptae humanitatis substantia in coelo cum eo aequaliter regnat. Sed licet caput super nubes elevetur, corpus tamen in terris conspicitur; quia sancti omnes, qui corpus sunt Redemptoris, donec hanc carnem portant, per conditionem mortalitatis in terra commorantur, quamvis per libertatem spiritus in coelo **509** jam habitare probentur, dicentes cum Paulo: *Nostra autem conversatio in coelis est* (**Philip. III**). Unde recte cum corpus illius in terra videri dicitur, non tamen terram tangere perhibetur, quia sancti viri in terra quidem conversari videntur, sed terrenis actibus ex desiderio non implicantur, et dum totis nisibus ad alta se erigunt, pedes mentium a terra suspendunt.

Bene autem nitidis vestibus indutus fuisse perhibetur, quia de eo per Prophetam dicitur: *Amictus lumine sicut vestimento* (**Psal. CIII**). Per nitidas quidem vestes, quibus induitur, sancta procul dubio Ecclesia designatur; quae

videlicet vestis et per munditiam sanctae operationis splendida, et per spem futurae beatitudinis Domino adhaeret extensa; de qua dicit Apostolus: *Ut exhiheret sibi gloriosam Ecclesiam, non habentem maculam, aut rugam (Ephes. V)*. Et congrue fulgidis vestibus indutus memoratur; quia de electis suis a Domino dicitur: *Fulgebunt justi sicut sol in regno Patris mei (Matth. XIII)*.

Nec illud vacat a mysterio quod istae vestes diversis coloribus distinctae referuntur. Sancti enim viri dum multis pollent virtutibus, quasi diversa colorum specie distinguuntur. Hinc est quod per Psalmistam dicitur: *Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato, circumamicta varietate (Psal. XLIV)*. Hic itaque juvenis non stetisse, sed pertransisse ante ora martyrum visus est, quia jam eos Dominus de hoc mundo tollere atque ad contemplationem majestatis suae perducere disponebat; sicut ipse in Evangelio dicit: *Et transiens ministrabat illis (Luc. XII)*. Quid est autem quod singulas zonas purpureas in sinum martyrum projicit, nisi quod eos undique cingendos angustiis passionum innotescit? Haec videlicet zona passionis tunc purpuratur, cum sanguis effunditur. Per hoc vero quod eas in sinum projecit, quanta certitudine illos de sua passione firmaret, innotuit. Nihil enim certius **510** nos habere credimus quam quod in sinu tenemus. Unde B. Job de spe resurrectionis ait: *Reposita est haec spes mea in sinu meo (Job XIX)*.

Neque hoc a mysterio vacat quod puer in collo ejus monile roseum, in manu vero palmam viridissimam portat. Per monile siquidem, quod collo circumdatur, aeternae vitae beatitudo non incongrue designatur, quam quisque dum accipit, ineffabili gaudio ex omni parte circumfluit. Sicut enim

in monili nec finis, nec initium reperitur, sic vita aeterna nec initio inchoatur, nec fine concluditur. Quod monile roseum videbatur, quia puer iste, qui monile vitae aeternae acceperat, fuso sanguine martyrio coronandus erat. In manu vero palmam viridissimam praeferebat, quia, sicut per Psalmistam dicitur, *Justus ut palma florebit* (**Psal. XCI**). Et Joannes, *In conspectu*, inquit, *Agni amicti sunt stolis albis, et palmae in manibus eorum* (**Apoc. VII**). Congrue autem non ait: Prandebitis, sed, *Cras*, inquit, *nobiscum coenabitis*; quia et ipse Dominus coeleste gaudium, non prandium, sed coenam vocat (**Luc. XII; Joan. XIII**); quia sicut post coenam nullum jam convivium restat, ita post illud sempiternae felicitatis convivium nil potest inveniri ulterius quod succedat. Quid per juvenes in albis equis sedentes accipimus, nisi sanctos angelos ad suscipiendas beatorum martyrum animas praeparatos? Nam et beatus Joannes angelos in albis equis sedentes se vidisse fatetur (**Apoc. XIX**). Equus namque aptum bellis est animal. Qui vero a saecularibus bellis victores redeunt, albis equis curru subjugatis, triumphos ad capitolia ducunt. In equis itaque fortitudo pugnantium, in candore autem gloria innuitur triumphantium. Bene ergo angeli in albis equis visi sunt, quia illos qui in praelio Christi decertabant, ad coelestem arcem post victoriam cum triumpho gloriae deducturi erant. Deo gratias.